

10. september 2024

Programarbeid 2025-2029 – NORSKOGs prioriterte budskap

Grønn framtid

- Skogbrukets verdikjede bygger sin virksomhet på et grønt fornybart råstoff og verdikjeden har en viktig rolle i overgangen til et lavutslippssamfunn og i å løse klimautfordringene.
- Gode og forutsigbare rammebetingelser er avgjørende for at næringen skal bidra med verdiskaping og arbeidsplasser.
- Etterspørselen etter verdikjedens produkter bør stimuleres som grunnlag for klimaomstilling, utvikling og vekst.

Et aktivt skogbruk

- Skognæringen kan bidra til å løse klimautfordringene og skape verdier i et framtidig norsk lavutslippssamfunn. Dette gjør det viktig å utnytte potensialet for økt produksjon, uttak og bruk av trevirke som kan erstatte bruk av fossile ressurser og klimabelastende materialer. Samtidig er det viktig å ta vare på det biologiske mangfoldet og andre miljøverdier i skogen. Dette tar norsk skogbruk på alvor.

Klima

- Klimaregelverket for skog- og arealbrukssektoren må legge til rette for en aktiv bruk av skogen. Det må settes et eget mål for CO₂-opptak i skog slik EU-landene har gjort, men målet må være langsiktig (for eksempel år 2100).
- Disse tiltakene bør stimuleres for å bidra til karbonopptak og bygge opp skogressursene:
  - ungskogpleie
  - planting på nye arealer
  - planteforedling – utvikle plantemateriale som vokser godt og er tilpasset et klima som endrer seg
  - å styrke foryngelsesarbeidet etter hogst

- suppleringsplanting
  - gjødsling av skog
  - stubbebehandling mot rotråte
  - tettere planting der det er aktuelt
-
- Det må klargjøres hva som menes med «addisjonelle skogtiltak» i klimaavtalen med FN. Norge har meldt inn til FN at slike tiltak skal telle med i oppnåelsen av det norske klimamålet, men har ikke avklart hvilke tiltak dette er.

Naturmangfold

- Sertifiseringsordningene for skogbruket og ordningen med frivillig vern skal være bærebjelkene i skogbrukets miljøarbeid. Dagens offentlige regelverk bygger på et prinsipp om frihet under ansvar som bør videreføres. Unødvendige offentlige restriksjoner på skogbruket må unngås.
- «Den siste gammelskogen» står ikke i fare for å bli hugget slik miljøorganisasjonene hevder. I dag dekker skogvernet ca 6000 km², et areal på størrelse med Akershus fylke. Dette arealet vil dobles når skogvernmålet er nådd. Hele dette arealet er – eller vil bli – gammel, urørt skog.
- I tillegg er ca 1000 km² satt av som nøkkelbiotoper gjennom sertifiseringsordningene. Svært mye av dette arealet er gammel skog.
- Kartleggingen av «ikke flatehogd naturskog» som utføres av Miljødirektoratet må være presis og ha høy kvalitet. Kartet skal brukes i arbeidet med frivillig vern og ikke som et grunnlag for å innføre andre restriksjoner på skogbruksaktivitet.
- Naturtypekartlegging i Norge skal skje gjennom det felles kartleggingssystemet Natur i Norge (NiN), slik at Stortingets intensjon om kartlegging etter en objektiv og verdinøytral metode etterlevs. Ulike offentlige etater skal ikke ha sine egne instruksjoner og metoder for dette, slik Miljødirektoratet har.
- NORSKOG mener lukkede hogstformer skal gjennomføres i tråd med skogstandardene og forskrift om bærekraftig skogbruk. Det betyr at de skal gjennomføres i grandominert skog der det økonomisk og biologisk ligger til rette for det.
- Det er behov for å stimulere til økt andel lukkede hogster gjennom offentlige tilskudd som kan kompensere for økonomiske tap. Et slikt tilskudd må ikke gå på bekostning av eksisterende tilskuddsordninger.
- Økt omfang av lukkede hogstformer krever økt veibygging for å redusere terrengtransport og transportkostnader. Bevilgning til veibygging må derfor økes.

Eiendomsrett

- Den private eiendomsretten må styrkes. Ekspropriasjonserstatningsloven og tilgrensende lovgivning må revideres slik at erstatningene ved ekspropriasjon økes og tar hensyn til vesentlige verdier for eieren.
- Dagens erstatningsutmåling fanger ikke opp tapskategorier som subjektivt tap, krav på andel av gevinst eller tap av fremtidige muligheter. Norge bør i likhet med Sverige innføre et påslag på 25% på markedsverdien ved ekspropriasjon av skog for å kompensere for denne type tap.
- Skogbruket opererer i motsetning til jordbruket i et fritt marked, og bør derfor ikke pålegges priskontroll etter konsesjonsloven.
- Jakt, fiske og annen utmarksnæring bør sees på som en næring på lik linje med skogbruk og jordbruk i lovverket. Dette gjelder bl.a. motorferdselloven og plan- og bygningsloven.
- Det bør ikke innføres verken meldeplikt eller søknadsplikt for hogst i Norge. Meldeplikt for hogst må ikke forveksles med en søknadsplikt, og vil ikke gi myndighetene rett til å avslå hogst. Det vil resultere i økt byråkrati. Kommunene har i mange tilfeller verken kapasitet eller kompetanse til å håndheve en meldeplikt.
- En søknadsplikt der kommunene gis rett til å avslå søknader om hogst må sidestilles med vern etter naturmangfoldloven og utløse full rett til erstatning. En hjemmel til å nekte hogst vil i praksis innebære et kommunalt skogvern, og vil undergrave ordningen med frivillig vern.
- All naturskog er ikke interessant i vernesammenheng bare fordi den er gammel, eller det ikke har vært flatehogst på arealet. I mange tilfeller vil det være bedre å ta vare på skog som har spesielle biologiske kvaliteter. Prioritering av områder bør skje i dialog med miljømyndighetene etter dagens kriterier, og ikke som resultat av sjablongpolitikk.
- Alt vern må baseres på frivillighet. Bevilgningene til frivillig vern må være forutsigbare og tilstrekkelige. Dette er flaskehalsen i vernearbeidet, ikke skogeiernes tilbud om arealer for vern.
- Alle arealer har en økonomisk verdi. Alt vern av skog og grunn må erstattes fullt ut. Dette gjelder også arealer som ikke er produktiv skog.
- Skogpolitikken og skogbruksregelverket skal være nasjonalt og enhetlig. Kommunene skal ikke legge restriksjoner på skogbruksaktivitet gjennom plan- og bygningsloven. Skogbruk skal forvaltes gjennom sektorlovverket. Skogbruket utvikler seg godt under någjeldende regelverk og sertifisering.
- Målet om 10 % skogvern må gjennomføres på en slik måte at det får minst mulig konsekvenser for avirkningen og skogbrukets bidrag til det grønne skiftet. Skogbrukets egen miljøstandard

reduserer volumet til industrien allerede i dag. Dersom en stor del av verneområdet legges i industrinære områder, reduseres potensialet for industri basert på bærekraftig råstoff.

Skatt

- Skogeiendom bør kunne eies som aksjeselskap for skattemessig å sidestilles med annen næringsvirksomhet.
- Et alternativ til aksjeselskap kan være et enkeltpersonselskap. Dette er selskap med kun én aksje, og det er denne aksjen som er konsesjonsbelagt. Da kan skogeieren benytte samme skattesystem som aksjeselskaper, samtidig som formålene med konsesjonsloven kan oppfylles.
- Formuesskatten på arbeidende kapital må fjernes. Formuesskatten er konkurransevridende, og hindrer kapitaloppbygging i bedriftene. Et samlet norsk næringsliv er opptatt av at bedrifter med norsk, privat eierskap kan beholde sin egenkapital.

Samferdsel

- Offentlig støtte til bygging og opprusting av skogsveger må økes betydelig for å holde tritt med kostnadsutviklingen og tilpasse skogsbilvegnettet til et klima med økt nedbørintensitet.
- Økt støtte til skogsbilvegnettet er også avgjørende for å sikre eksisterende og ny industri.
- Uten bedre veier vil man få ineffektiv og kostnadskrevenende drift, samt lang transport i terrenget, noe som vil påvirke miljøet mer negativt i enn å transportere på vei.
- For å sikre tilgang til etablerte tømmerkaier langs kysten bør tilskuddsmidler dreies mot utbedring av kommunale veger som utgjør flaskehals for effektiv transport i kystfylkene.
- Jernbaneinvesteringene for å effektivisere transporten av tømmer på jernbane må økes for å redusere transportkostnader, sikre konkurransekraft og redusere klimautslipp fra tømmertransporten.
- Det må investeres i følgende jernbanetiltak:
  - Tømmerterminalene på Kongsvinger, Hauer seter og Sørli
  - elektrifisering av Røros- og Solørbanen
  - nødvendige tilsvingsspor (Kongsvinger, Elverum og Hamar)
  - flere tilstrekkelig lange kryssningsspor
  - effektive omlastingsterminaler.

Norsk gjennomføring av EU/EØS-regelverk

- Norske myndigheter må være offensive og aktive i arbeidet med tidlig påvirkning av EU-regelverk som får konsekvenser for skogpolitikk og -forvaltning.
  - Norske myndigheter må ha gode og prosesser med høy grad av medvirkning ved innføring av EØS-regelverk med betydning for skogbruket. Dette innebærer tidlige avklaringer av om regelverk skal innføres, gode og fullstendige konsekvensvurderinger og tidlig informasjon om norsk gjennomføring.
  - Norge bør ikke ta inn mer regelverk med konsekvenser for forvaltningen av natur enn det vi er juridisk forpliktet til gjennom EØS-avtalen.
-